

MLADÁ FRONTA a.s.

Ženská práva lidská práva

Egyptský režim využil ženy pro rozdělení společnosti, říká americká dokumentaristka Gini Retickerová.

PÁTEČNÍ ROZHOVOR

str. 12-13

Nedospělá Čína

Vztah většinové čínské společnosti i úřadů k menšinám Tibetanů i Ujgurů ukazuje, že Čína zdaleka nepatří mezi moderní státy.

TÉMA

str. 8-9

CZK/EUR • 27,025 / +0,005 Kč **CZK/USD** • 23,775 / +0,059 Kč **PX** • 884,30 / -0,01% **EURO STOXX 50** • 2871,57 / -1,30% **ZLATO** • 1237,32 \$ / +1,29%

KOMENTÁŘ: TICHÉ DOHODY KOLEM SÍDLA / str. 14

Krátce

Pivní trh doma stagnuje, ale exportu se daří

Výstav českých pivovarů loni vzrostl o 2,2 procenta na rekordních 20,1 milionu hektolitrů. Domácí spotřeba stagnovala, ale export vyskočil o 13 procent na 4,1 milionu hektolitrů. **str. 4**

Stát zvažuje účast v záchraně OKD

Noví většinoví vlastníci a zároveň největší věřitelé těžbařské firmy NWR počítají s postupným zavíráním dolů a propouštěním. Ministr financí nevyklučuje zapojení státu, který by se mohl stát i akcionářem. **str. 5**

přečtěte si:

SPECIÁL
Investice

9 771803 454307 16088

Foto: profimedia.cz

Orná půda v ohrožení

Až patnáctinásobné zdražení poplatku za vynětí orné půdy z půdního fondu, zavedené před pěti lety, už dnes nedokáže odradit investory od přeměn zemědělských pozemků na těžební plochy či na staveniště bytů a skladů. Zvyšovat poplatky nelze donekonečna, ministerstvo zemědělství proto spíše zvažuje absolutní zákaz vyjímání nejkvalitnější půdy. **UDÁLOSTI / str. 2**

*** artesa**
SPŮRITELNÍ DRUŽSTVO

- * Vyšší úročení v porovnání s bankami, ale stejnou ochranou vkladů
- * Termínované vklady v Kč a v EUR s pevnou úrokovou sazbou
- * Unikátní možnost zhodnocení členského vkladu

Členský vklad znamená větší podíl na zisku, vyšší majetkovou účast v družstvu a také více hlasů na osobu při hlasování na členské schůzi. Staňte se členem spořitelního družstva a začněte využívat výhody členství.

Nechte své peníze **růst**

až **3,40 % ročně**

Nově vklady i v EUR

Zápisník
Marka Schwarzmanna

Zvířata v akci

Dnes kolem půlnoci odstartuje k Mezinárodní kosmické stanici další z mnoha zásobovacích letů. Liší se však v tom, že raketa kromě běžných zásob vynese k šestičlenné posádce také nové kolegy – myšonauty, kteří svým dílem přispějí k vědecké práci. Po ukotvení modulu ke stanici astronauti části hlodavců píchnou nový druh myostatinového inhibitoru. Látka by měla zabránit úbytku svalové hmoty, který nastává při delším pobytu ve stavu beztlíže. Lékaři doufají, že blokováním aktivity myostatinu přijdou na kloub nejen možnostem léčby budoucích generací lidstva při letech do vesmíru, ale také svalových onemocnění jako například ALS, svalové dystrofie či běžného křehnutí kostí a svalstva v průběhu stárnutí.

Zatímco myšonauti a lékaři v letovém řídicím středisku teprve začínají pracovat na vylepšení schopnosti lidského druhu přetrvat a přežít, jedna popová zpěvačka z Indonésie své dílo ve stejné oblasti bádání již úspěšně dokončila – budoucí genofond lidstva s jistotou neobohatí o svůj kód. Devětatřicetiletá popová diva Irma Bule se totiž především rozhodla koncertovat s kobrou královskou. Ta ji v průběhu vystoupení (překvapivě) uštkla. Zpěvačka pak od pečovatele odmítla nabízený protijed a po necelé hodině koncertování zkolabovala. Lékaři v nemocnici už ji nedokázali pomoci. Bule opět přesvědčivě potvrdila, že Darwinův přirozený výběr zjevně funguje.

Protagonisté dne

Zdeněk BLAHUTA

ŘEDITEL SÚKL

Lékový ústav vydělá na tom, že zaregistruje čínské levnější kopie originálních léků pro Česko, a tím jim otevře trh celé EU.

str. 3

Milan FERANEC

NÁMĚSTEK MINISTRA DOPRAVY

Jako předseda konečně prosadil v dozorčí radě ČD převod nádraží na Správu železniční dopravní cesty. Naplnil tak záměry rezortu.

str. 5

Marissa MAYEROVÁ

ŠÉFKA YAHOO!

Bankéři firmy připravili pro potenciální kupce zmatenou analýzu, podle které je finální situace podniku přímo zoufalá.

str. 6

Zájem o přeměnu orné půdy ve staveniště roste

■ Velké investory neodrazuje zdražování poplatků za vynětí nejlepší půdy ze zemědělského fondu. Ministerstvo proto zvažuje absolutní zákaz takové změny.

Dušan Kůtner

Úřad Mariana Jurečky přemýšlí, jak zamezit dalším ztrátám orné půdy ve prospěch stavebníků. Stát se přitom s přílišným apetitem developerů snažil vypořádat již před pěti lety, když razantně – až patnáctinásobně – zvýšil poplatky za vyjímání orné půdy ze zemědělského půdního fondu. To ale zřejmě v době rostoucí ekonomiky přestalo stačit. Zvyšovat poplatky totiž podle ministerstva nelze donekonečna.

„Poplatky za vynětí z půdního fondu jsou nástrojem, který je účinný při usměrňování drobné individuální výstavby. Jako prostředek regulace průmyslové

výstavby se ukazuje – s ohledem na ekonomické možnosti velkých investorů – jako málo účinný,“ uvedl již dříve mluvčí rezortu Hynek Jordán.

Z krajiny mizí
každoročně v průměru

7000

hektarů orné půdy.
A vždy platí, že změna
na stavební parcelu
je nevratná.

Nástrojem ochrany půdy se tak nutně musí stát územní plánování, kdy se rozhoduje o tom, co a kde může být vybudováno. Snahou bude zejména omezit zábory kvalitní zemědělské půdy v nejvyšších třídách ochrany. „Jedním z nástrojů, o kterém se rovněž uvažuje, je i absolutní zákaz vyjímání

nejkvalitnější půdy z půdního fondu,“ dodal Jordán.

Z krajiny zmizí každoročně průměrně sedm tisíc hektarů orné půdy. Při celkové rozloze orné půdy 2,9 milionu hektarů se to jeví jako nízké číslo, ale podle zemědělců je stále alarmující. Vždy totiž platí, že změna na stavební parcelu je nevratná.

Podle statistik ministerstva životního prostředí se ale na úbytku nepodílí pouze bytová a průmyslová výstavba, ale rovněž těžba nerostných surovin. Na způsobu ochrany půdy by se přitom podle Jordána měla podílet také ministerstva životního prostředí a pro místní rozvoj.

Ministerstvo životního prostředí ale zatím přesná čísla o úbytku orné půdy za loňský rok k dispozici nemá. „Nevíme, z čeho ministr Jurečka vychází. Aktuálně neplánujeme další změny zákona o ochraně zemědělského půdního fondu,“ sdělila mluvčí ministerstva Jana Taušová.

POLICEJNÍ ČLUNY V BEZPEČÍ

Foto: tisk

OCHRANNÁ STÁNÍ služebních plavidel Policie ČR byla otevřena v Praze na Veslařském ostrově. Policejní plavidla tam mohou parkovat také při povodních na Vltavě. Dosud museli policisté své plovoucí garáže při vysokých stavech vody uklízet do přístavu.

Lékový ústav vyhlíží peníze čínských firem

■ Státním agenturám radili Češi s registrací léčiv zdarma. Komerční firmy z Číny už budou muset zaplatit.

Adéla Čabanová

Státní ústav pro kontrolu léčiv loni na dvou workshopech radil Číňanům, jak si nechat v Česku zaregistrovat léčiva, a dostat je tak na celý evropský trh. Radil ale zdarma.

„SÚKL dodržuje svou regulační roli a je toho názoru, že partnerské organizace z regulační oblasti nemusí platit účastnické poplatky,“ uvedla mluvčí SÚKL Lucie Šustková s tím, že na workshopech nebyly komerční firmy.

Právě příjmy však byly jedním z důvodů, proč ústav začal s Čínou spolupracovat. „Je mi ctí dovést registrační poplatky čínských firem do Česka,“ řekl v listopadu 2014 deníku E15 ředitel SÚKL Zdeněk Blahuta. Lékový ústav však věří, že peníze přijdou

na podzim, kdy začne radit přímo komerčním výrobcům. A od nich už, na rozdíl od státních agentur, vybírat poplatky bude.

Potvrzuje se značný zájem čínských firem o registraci léků. Za každý, který v Česku projde procedurou nutnou ke vstupu na evropský trh, získá ústav 100 až 250 tisíc korun. SÚKL přitom díky tomu dlouhodobě hospodáří s přebytkem, loni si z něj vláda vytáhla do rozpočtu 1,7 miliardy korun.

Ministr zdravotnictví Svato-
pluk Němeček nedávno SÚKL chválil, že s Čínou aktivně komunikuje.

Aby lék získal registraci v Česku, musí splnit náročné požadavky na kvalitu, bezpečnost a účinnost. Firma také musí mít zastoupení v Evropské unii. Čínské

farmaceutické firmy vyrábějí většinou levnější kopie originálních přípravků.

Šustková uvádí, že některé čínské firmy už prošly nebo procházejí evropskou registrací léku v Nizozemsku či Velké Británii. Že by u nás lékovou registraci získaly přípravky tradiční medicíny, nepřichází podle SÚKL v úvahu.

Za každý lék, který projde procedurou nutnou ke vstupu na trh EU, dostane lékový ústav až 250 tisíc korun.

Speciál bude kontrolován špatně, miní opozice

■ Vláda souhlasila s návrhem nového zákona o státním zastupitelství. Řadu výhrad však mají poslanci.

Pavel Otto

Ministři za ČSSD a KDU-ČSL kývli na kompromisní řešení šéfa rezortu spravedlnosti Roberta Pelikána (ANO), aby na protikorupční speciál dohlíželo Nejvyšší státní zastupitelství. To bude moci navrhnout jen doplnění dokazování. Takový dohled považuje opozice za pseudo-kontrolu. K novému zákonu o státním zastupitelství mají výhrady i koaliční poslanci.

Pelikán neskryvá, že nejtěžší bitva ho čeká právě v parlamentu. „Už jsem v mnoha místech téměř přecerpal své hranice ústupků,“ řekl. Dodal, že norma je stěžejním krokem k naplnění závazků koalice a zásadním posunem v reformě justice.

Až by speciál dokončil dokazování, trestní spis by dostalo Nejvyšší státní zastupitelství. To by mělo dva měsíce na provedení dohledu. V této lhůtě by nebylo možné postoupit případ dále k soudu. Na druhé straně by nejvyšší návladní nesměl speciál nařídit, aby věc zastavil. Dohled má zajistit, že se šéf speciálu nestane zametačem kauz pod koberec. A také znemožnit, aby hlava soustav vyšetřování zdržovala. „Bez definice pojetí obhajoby

Foto: ČTK

PŘITUHUJE. Ministr spravedlnosti Robert Pelikán neskryvá, že nejtěžší bitva o protikorupční speciál ho teprve čeká v parlamentu.

a obžaloby v novém trestním řádu nemá smysl tvořit novou zbytečnou strukturu jednoho orgánu státní moci. A pseudodohled Nejvyššího státního zastupitelství nad speciálem je smutný vtip, který jen zdrží trestní řízení,“ prohlásil poslanec Marek Benda (ODS).

Podle předsedy sněmovního ústavně-právního výboru Jeronýma Tejce (ČSSD) může zákon zlepšit vyšetřování závažné hospodářské a da-

ňové kriminality. „Přináší ale i rizika. Patří mezi ně jak samotná organizační změna, tak přílišná koncentrace moci do rukou vedoucích státních zástupců,“ uvedl.

Navíc kompetence speciálu s celostátní působností, který se má zabývat případy se škodou nad 250 miliónů korun, jsou nastaveny gumově. S vysokou mírou benevolence by si vybíral zajímavé kauzy a ty ostatní by delegoval na nižší stupně.

Krátce

Zakázka na poradce pro mýto padla

Předseda antimonopolního úřadu Petr Rafaj potvrdil zrušení zakázky ministerstva dopravy na poradenství při přípravě veřejné soutěže na výběr provozovatele mýtného systému po skončení letošního roku. Zakázku za 52 milionů korun zadalo v říjnu ministerstvo dopravy bez soutěže společnosti Deloitte.

Program přesídlování uprchlíků z Iráku končí

Kabinet se dohodl na ukončení programu přesídlování uprchlíků z Iráku. Navrhl to ministr vnitra Milan Chovanec (ČSSD) kvůli tomu, že více než dvě desítky Iráčanů z Česka odešly do Německa a další se chtějí vrátit do vlasti. V rámci projektu organizovaného Nadačním fondem Generace 21 přiletělo do Česka 89 uprchlíků.

Tvrdik bude předsedat představenstvu Slavie

Předsedou představenstva Slavie po rezignaci Jiřího Šimáněho se stane Jaroslav Tvrdik. Oznámil to majoritní vlastník Slavie, společnost CEFC, po dohodě se Šimáněm, který vlastní zbytek akcií. Bývalý ministr obrany byl dosud místopředsedou klubu a zároveň plní roli zástupce CEFC pro Evropu. **Více E15.cz**

A161003848

INZERCE

Prodej závodu BENET TECHNOLOGY s.r.o.
ul. Chobotecká, Čejetice

Výběrové řízení ukončení I. kola: 29. 4. 2016

Prodej závodu (podnik BENET TECHNOLOGY s.r.o.) v rámci insolvenčního řízení. Předmětem činnosti závodu je příprava a výroba forem plastových dílů pro automobilový průmysl. Činnost podniku nebyla přerušena, aktuálně zaměstnává 4 zaměstnance a vlastní několik automobilů a výrobních strojů, umístěných v pronajatých prostorách. Jedná se zejména o dva vysokotlakové lis, několik moderních obráběcích center, portálové frézy, svařovací techniku, mostový jeřáb, vysokozdvizný vozík a další ruční a manipulační nářadí.

Minimální KC:
12.919.000,- Kč

Tomáš Doubrava, 604 297 021, 257 314 251
tomasdoubrava@naxos.cz www.naxos.cz

Foto archiv eura

VYVÁŽENÉ SKÓRE. Na každé vypité výčepní pivo připadá konzumace stejného množství ležáku. To pivovarníky těší, protože ležák je dražší. Ještě před deseti lety přitom jasně dominovalo výčepní pivo.

Pivní trh stagnuje, ale exportu se daří

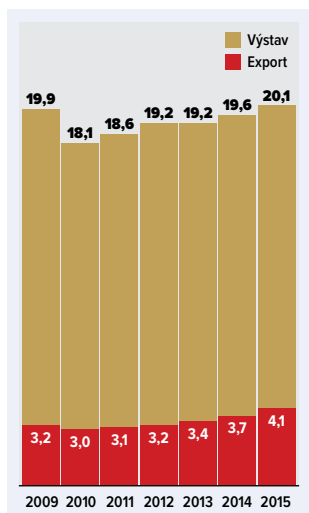
■ Pivovary loni uvařily rekordních 20,1 milionu hektolitru zlatavého moku. Spotřebitelé přitom častěji sahají po dražších ležácích.

Dušan Kůtner

Český pivovarnický trh táhne v době stagnace export. Loni vyskočil více než o třináct procent na rekordních 4,1 milionu hektolitru. Export stoupl pátý rok po sobě a to dosud nejvyšším tempem. Díky tomu celkový výstav tuzemských pivovarů vzrostl o 2,2 procenta na 20,1 milionu hektolitru, což se stalo poprvé v novodobé historii Česka.

„Vývážet tolik piva se nikdy nepovedlo. A to ještě export propadl o sto tisíc hektolitru kvůli ruskému embargu a změně kurzu rublu,“ uvedl šéf Českomoravského svazu pivovarů a sladoven Zdeněk Šámal. Vývoz do Ruska tak klesl ze čtvrt milionu na 150 tisíc hektolitru. I přesto je ruský trh stále největším

Výstav a export piva
(v milionech hektolitru)

Pramen Českomoravský svaz pivovarů a sladoven

odbytí mimo Evropskou unii. V ní dominuje Slovensko a Německo.

Výstav piva pro tuzemský trh se zásadně nezměnil. Mírný pokles či stagnaci tak vykazuje trh v Česku již třetí rok po sobě a stále se nemůže vrátit na úroveň před začátkem ekonomické krize

a zvýšení spotřební daně na pivo od ledna 2010.

Kvůli mírnému přírůstku obyvatel Česka v loňském roce pak klesla i průměrná spotřeba piva na hlavu a rok o litr na 143 litrů. Češi přesto s přehledem zůstávají ve spotřebě první na světě.

Z pohledu pivovarníků je pozitivním trendem stálý přesun zájmu spotřebitelů od levnějších výčepních piv označovaných někdy jako desítky k dražším ležákům. Loni se po letech podíl spotřeby v obou kategoriích dostal zhruba na stejnou úroveň 47 procent. Ještě před deseti lety přitom podíl výčepních piv činil přes 65 procent a u ležáků to byla necelá třetina.

Negativně však pivovarníci vnímají pokračující odliv spotřeby točeného piva v restauracích a hospodách směrem k levnějšímu lahovému pivu z obchodů. Podíl prodaného baleného piva – ať už ve skle nebo v plastu – loni stoupl o bod na rovné tři pětiny, točené pivo si pohoršilo na 40 procent. O deset let dříve byl přitom tento poměr přesně opačný.

Exportní banka posunula splátky ruské zbrojovce

■ Ruská zbrojovka Uralvagon nezvládá splácet, ČEB jí proto restrukturalizovala dluh.

David Vagaday

Česká exportní banka se dohodla s ruským státním podnikem Uralvagonzavod na restrukturalizaci úvěrů 56 milionů dolarů. Případ se týká financování strojů od české skupiny Alta. Uralvagonzavod patří mezi největší ruské strojírenské firmy, nyní ale nezvládá své dluhy.

„Můžeme potvrdit, že v rámci jednání mezivládní komise se podařilo podepsat dokumenty k restrukturalizaci,“ sdělil serveru E15 mluvčí ČEB Martin Jaroš. Podle něho byly půjčky restrukturalizovány do konce roku 2020 s jasně daným splátkovým kalendářem.

Problémové pohledávky patří do souboru zhruba 20 půjček z let 2006 až 2008. „Velká část úvěrů z tohoto souboru byla řádně splacena,“ dodal mluvčí. Výši zbylého dluhu a úroveň nově nastaveného úroku však odmítl s odkazem na bankovní tajemství komentovat.

Agentura Tass citovala šéfa Uralvagonzavodu Olega Sijenka, podle něhož dohodnutá roční úroková míra dosáhne 2,9 procenta a restrukturalizovaný dluh činí 56 milionů dolarů.

Exportní banka má s miliardovými toxickými pohledávkami velké potíže. Týkají se hlavně financování dodávek do Ruska. Jaroš však ujišťuje: „UVZ je strategický ruský podnik podporovaný vládou, u něhož je malá pravděpodobnost, že by obchodní případ mohl zcela selhat.“

Více E15.cz

Špatné časy

Problémy Uralvagonu se splátkami nejsou překvapení. Firma se ocitla na sankčním seznamu USA i Evropské unie, což jí ztížilo přístup na finanční trhy, a zároveň ji postihl ekonomický propad Ruska. Podle ruských médií chystá propouštění, na soudech se hromadí žaloby dodavatelů kvůli nezaplaceným účtům, zákazníci kvůli zpoždění dodávek vypovídají kontrakty. Dluhy firmy se nyní odhadují na 10 miliard rublů, v přepočtu kolem 3,5 miliardy korun.

Pohledávek se vymáhá stále méně

Objem pohledávek vymáhaných inkasními agenturami loni opět klesl. Podle Asociace inkasních agentur zpracovaly v roce 2015 agentury pohledávky za 21,3 miliardy korun, meziročně o pět procent méně. „Po velkém propadu v roce 2013 inkasní trh stagnuje. Některé inkasní agentury ukončily činnost, další se začínají orientovat na jiné oblasti,“ říká prezident asociace Radek Laštovička.

Inkasní trh tak loni přišel o 300 pracovních míst.

Podle agentur nyní hrozí, že mimosoudní řešení nesplacených dluhů omezí zákon. „Na trhu panuje velká nejistota, zda nechtěným efektem zákona nebude znemožnění některých forem mimosoudních dohod s dlužníky sjednávaných nyní prostřednictvím inkasních agentur,“ říká advokát Weinhold Legal Zbyšek Kordač. /pez/ Více E15.cz

Stát zvažuje účast v záchraně OKD

■ Vlastníci těžařské společnosti a zároveň její největší věřitelé navrhuji postupné zavírání dolů a propouštění. Mluví o přímé finanční účasti státu na záchraně OKD.

Jan Stuchlík

Ještě týden má vlastníci OKD, společnost NWR, aby se dohodla s vládou na záchraně severomoravské těžební společnosti. Noví většinoví vlastníci sdružení ve spolku AHG a vedení firmy už předložili vládě návrh restrukturalizace. Cílem plánu je podle AHG vytvořit partnerství se státem a přeměnit OKD v ekonomicky zdravý podnik, který v budoucnu svým vlastníkům ponese zisk. Podmínkou však je finanční účast státu, která by šla nad rámec řešení sociálních dopadů propouštění.

Ministr financí Andrej Babiš po včerejším jednání vlády naznačil, že OKD by měla získat nové vlastníky. „Nejlepší varianta je pro nás funkční OKD,

kteřá projde konkurzem. Další možností je, že věřitelé firmu prodají za minimální peníze. Možné je také, že se stát stane akcionářem,“ říká Babiš. Ten spolu s ministrem průmyslu Janem Mládkem informoval vládu o jednání s majiteli těžební firmy. Vláda zatím žádnou z možných variant řešení nevybrala.

Vlastníci NWR, kteří při restrukturalizaci dluhů společnosti v roce 2014 přišli zhruba o devět miliard korun, navrhuji postupné zavírání dolů. První na řadu by měl přijít důl Paskov, v němž už se podle hornických odborů snižuje počet ražeb. „To je neodvratný signál ukončení těžby,“ říká předák hornických odborů OKD Jaromír Pytlík. Těžba by měla skončit také v dolech Lazy a Darkov. Podobný plán už na začátku roku představil šéf OKD Dale Ekmak.

Vlastníci NWR chtějí se státem uzavřít dohodu

co nejrychleji. Prodloužili původní termín pro dojednání nezávazné podoby restrukturalizace z konce března na příští středu. Pak jsou ochotni razantně snížit objem hmotnosti, který musí NWR držet na účtech, aby firma odvrátila předčasné splacení dluhopisů. Definitivní dohodu chtějí mít

vlastníci z AHG na stole do konce dubna.

Vlastník OKD, společnost NWR, má týden

na to, aby se dohodla s vládou na záchraně těžební společnosti.

AHG argumentuje studií dopadů restrukturalizace OKD na zaměstnanost a výdaje státu. Pokud OKD zkrachuje a okamžitě propustí 13 tisíc zaměstnanců,

a o práci také přijde osm tisíc lidí v návazných profesích, přijde to stát na dávkách v nezaměstnanosti a ušlých daních v příštích šesti letech na 33 miliard korun. Navržený postupný útlum části OKD a restrukturalizace firmy by znamenal náklady pro stát 17 miliard korun, spočítala pro AHG poradenská společnost Deloitte.

Foto: ČTK

PRVNÍ NA ŘADĚ. Pokud dojde na plány vlastníků NWR a doly se budou postupně uzavírat, první na řadě je Paskov. Už se tam také snižuje počet ražeb, což je neklamnou známkou konce těžby.

Krátce

Průmysl dál sílí, stavebnictví zaostává

Zatímco v průmyslu v únoru zrychlil meziroční růst na 5,6 procenta, stavebnictví dál kleslo – o 2,3 procenta. Stavbaře poznamenal fakt, že skončilo čerpání peněz z evropských fondů na období 2007–2013. Na průmyslové firmy zase doléhá riziko v podobě zpomalující se dynamiky nových zakázek.

Nižborskou sklárnu získá Wichterle

Zkrachovalou nižborskou sklárnu Růžek Crystal získá prostřednictvím firmy BVI Czech přední továrník Martin Wichterle, který vlastní zejména strojírenskou skupinu Wikov, napsaly Hospo-

dářské noviny. Za fungující podnik se 120 zaměstnanci zaplatí 22,5 milionu korun.

Tržby obchodů dál rostou

Tržby v maloobchodě bez aut v únoru zrychlily meziroční růst na 8,5 procenta. Více než před rokem lidé utratili hlavně v internetových a zásilkových obchodech, rostly i tržby za nepotravinářské zboží, pohonné hmoty a potraviny. Tržby za prodej a opravy motorových vozidel se zvedly meziročně o 14,6 procenta.

Pošta si hledá banku

Česká pošta zahájí během jara výběr smluvního partnera, který bude v jejích pobočkách zajišťovat finanční

služby po vypršení smlouvy s ČSOB po roce 2017. Státní podnik nebude žádat o vlastní bankovní licenci, o které v předchozích letech uvažoval. /čtk/

CzechTrade radí s obchody v Bulharsku a Rumunsku

Agentura CzechTrade pořádá 21. dubna další exportní fórum, na němž chce tentokrát firmám z Ústeckého kraje poradit se vstupem na trhy v Bulharsku a Rumunsku. Vystoupí na něm i šéfka sofijské kanceláře CzechTrade Martina Paříková a vedoucí bukeurešťského zastoupení agentury Michal Holub. Promluví také zástupci firem, které již v těchto zemích působí. /red/ **Vice BUSINESSINFO.cz**

České dráhy kývly na převod nádraží

Plán obřího převodu nádražních budov z Českých drah na Správu železniční dopravní cesty nabyt po letech tahanic konkrétních obrysů. Schválila jej dozorčí rada ČD, což je pro uskutečnění transakce klíčové. Do majetku správy železnic tak přejde na 1500 nemovitostí, z toho je zhruba tisícovka nádražních budov. Cena byla stanovena posudkem PricewaterhouseCoopers a činí 3,31 miliardy.

Ministerstvo dopravy považuje krok za završení transformace české železnice, protože České dráhy se budou moci naplno věnovat svému hlavnímu poslání, tedy

provozování vlaků. Správa železniční dopravní cesty zase bude moci vrhnout všechny síly na rekonstrukci často zdevastovaných nádraží. Počítá přitom s pomocí evropských fondů. Jen letos by železničáři do nejhůře postižených budov chtěli investovat miliardu.

Převod nádraží už schválila vláda a v pozici valné hromady s ním v únoru souhlasil i řídicí výbor ČD. Ten se ale nezabýval konkrétními parametry transakce, jen si vymínil, že převod musí být pro dráhy výhodný. Podle mluvčího drah Radka Joklíka se k transakci ještě vrátí. Teprve poté dráhy zveřejní přesné datum převodu. /sin/

Hlad po bondech ČEZ přetrval i po snížení ratingu

■ Dluhopisy domácí firmy těží z politiky ECB. Za měsíc podražily i o čtyři procenta.

Jaroslav Bukovský

Ani čtvrtletní pokles hodnocení úvěrové spolehlivosti ČEZ od ratingové agentury Moody's nedokázal ochladit masivní zájem investorů o dluhopisy firmy. Ty za poslední měsíc podražily až o čtyři procenta, tedy obdobně jako firemní akcie. Odborníci soudí, že masivní vlnu nákupů eurobondů ČEZ nastartovala počátkem března Evropská centrální banka. Dalším snížením úrokových sazeb a rozšířením škály nakupovaných aktiv totiž udělala z kvalitních dluhopisů evropských firem včetně české energetiky ještě žádanější artikl.

Tržní ceny významných dluhopisových emisí ČEZ se tak během uplynulého měsíce vyhouply na bezmá-

la roční maxima. Hlad po energetických eurobondech přitom započal po desátém březnu, tedy ihned poté, co ECB dále uvolnila svou měnovou politiku. „V současné době dochází k prudkému snižování kreditních marží kvůli odkupům ECB, která na svém březnovém zasedání schválila nákupy dluhopisů nebankovních firem investičního stupně, kam patří i ČEZ,“ uvádí analytik Consequ Vojtěch Železný.

Emise eurobondů v objemu 750 milionů eur se splatností v roce 2028 tak od desátého března podražila o čtyři procenta, na půlmiliardové emisi splatné za devět let investoři za stejnou dobu vydělali 2,6 procenta. Nejdražší od loňského září je i další třičtvrtmiliardová várka papírů splatných za

pět let. „Jedním z důvodů růstu cen dluhopisů ČEZ mohlo být i snížení sazeb ECB. Kombinace ještě nižších sazeb a záporných výnosů řady státních dluhopisů učinila slušné korporátní dluhopisy ještě atraktivnější,“ uvádí akciový analytik Petr Hlinomaz.

Aktuální poměry na evropských finančních trzích tak nepřetlačila ani Moody's, která ve čtvrtletek snížila rating ČEZ o jeden stupeň z A3 na Baa1.

„Hodnocení je stále pevně v investičním pásnu a nejobchodovanější dluhopisy ČEZ na zprávu nijak nereagovaly,“ dodává Železný. Naposledy ČEZ emitoval eurobondy letos v březnu, a to ve formě privatní emise papírů s dvouletou splatností v objemu dvou set milionů eur.

Na emisi
ve výši půl miliardy
eur investoři vydělali
2,6 %
za necelý
měsíc.

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 7. 4. 2016

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	17,906
Čína	1	3,675
Dánsko	1	3,631
EMU	1	27,025
Chorvatsko	1	3,598
Japonsko	100	21,942
Kanada	1	18,126
Maďarsko	100	8,654
Norsko	1	2,859
Polsko	1	6,309
Rusko	100	34,932
Švédsko	1	2,919
Švýcarsko	1	24,834
Turecko	1	8,336
USA	1	23,775
Velká Británie	1	33,476

Akcie na pražské burze

7. 4. 2016

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	64,00	0,23
ČEZ	397,00	-1,00
Erste Bank	658,00	-1,29
Fortuna	86,30	-0,12
Kofola	418,10	-0,92
KB	5074,00	1,44
NWR	0,16	6,67
O2 CR	250,00	-0,20
Pegas	794,00	1,17
Philip Mor. ČR	13 598,00	2,23
PLG	208,00	0,00
TMR	630,00	0,00
Unipetrol	180,25	-0,96
VIG	510,40	0,67
Celkový objem (v tisících korun)	384 348,82	

Foto profimedia.cz

JEN KVETOU. Záhony před sídlem jsou na tom o dost lépe než hospodaření společnosti.

Finanční situace Yahoo je zoufalá

Americká internetová společnost Yahoo prožívá volný pád. Vyplývá to z analýzy, kterou bankéři společnosti připravili pro potenciální kupce. Finanční situace firmy je podle nich zoufalá.

Yahoo se chystá prodat některé své internetové operace a asijské aktivity a do 11. dubna hodlá přijímat předběžné nabídky. Pro potenciální kupce nechala vypracovat analýzu své současné situace, ze které vyplývá, že hospodaření společnosti je v katastrofálním stavu. Podle zprávy se očekává propad tržeb o patnáct procent a čistého zisku o dvacet procent.

Podle novinářky Kary Swisherové, která měla možnost do zprávy nahlédnout, jsou investoři z analýzy zmateni, protože z ní jasně nevyplývá, jak se jednotlivým oddělením společnosti daří. Může za to údajně zvláštní hospodaření Yahoo a neustálé

přesouvání prostředků, které neumožňuje určit, jaké složky vydělávají a jaké jsou naopak prodávající.

I přes zmatenou a negativně vyznívající analýzu se ale investoři nenechali odradit a hodlají předkládat své nabídky. Čeká se, že zájem by mohla mít například telekomunikační společnost Verizon Communications nebo vydavatelství Time.

Kvůli špatné finanční kondici hodlá Yahoo propustit až 15 procent zaměstnanců ze současných 10,5 tisíce na devět tisíc. Firma se také snaží omezit své výdaje, ale na hospodaření to zatím žádný pozitivní vliv nemá. Na firmě se naopak negativně projeví některá rozhodnutí kritizované šéfky Marissy Mayerové, která za akvizici některých start-upů utratila miliardy, které se dosud nijak nezhodnotily. /stp/

Vice E15.cz

Analýza

Jaroslav Matějka

Nevídané fronty na elektroauta

Už 276 tisíc lidí složilo ve Spojených státech zálohu tisíc dolarů na nový elektromobil Tesla Model 3. Za jediný týden. A zájem nepolevuje – přitom vůz dostanou nejdříve za 18 měsíců. Nastává tedy doba elektrická?

Určitě ne. Elektromobily stále ještě nejsou „plnohodnotné“ vozy. Jsou drahé, mají pořád jen omezený dojezd na jedno nabití baterií a také infrastruktura není dobudována. Elektrická auta stále ještě čeká dlouhá cesta, než začnou světu na čtyřech

kolech dominovat. I kdyby se všechny předběžné objednávky na Model 3 proměnily v obchody, budou v roce 2018 elektroauta tvořit jen 0,5 procenta globálních prodejů. Co se tedy děje?

Je očividné, že šílenství jménem Model 3 stvořila mystika Tesly miliardáře Elona Muska. Stále ještě nový výrobce s charizmatickou pověstí má skvěle našlápnuto, aby se stal automobilovou obdobou Applu.

A pokud by k tomu došlo, odvětví by to zcela proměnilo. Kupodivu to však zatím neděsí tradiční producenty. Například Carlos Ghosn, šéf Nissanu, (zatím) největšího světového výrobce elektromobilů, dokonce konkurentovi fandí. „Fakt, že tolik lidí je ochotno zaplatit v předstihu za auto, které dostanou až v příštím roce, je naprosto úžasný,“ říká. „Soutěž vítáme. Proč? Rozšíří se trh a to bude jen stimulovat poptávku,“ dodává.

Foto: profimedia.cz

POŘADNÍKY. Takto se kupovala auta v socialistickém Československu. Podobnou zkušenost udělali fanoušci Tesly v Minneapolis.

Děni kolem Modelu 3 – prvního „dostupného“ vozu Tesly v ceně 35 tisíc dolarů – vynikne ještě více při pohledu na dosavadní výsledky automobilky. Od roku 2012 do konce loňského roku prodala 107 tisíc vozů Model S (jeho cena začíná na 57 tisících dolarech) a X (80 tisíc dolarů) pro letošek plánuje prodej 80 až 90 tisíc aut. Přitom Model 3 nijak nepropagovala. Tesle se daří to, o čem tradiční američtí výrobci snili desetiletí. Prodává ještě nevyrobené. Chová se jako automobilky v Evropě, které jsou schopny polovinu své produkce prodat předem. „Šíjí“ vozy zákaz-

níkům na míru, podle jejich požadavků.

V USA je to jinak. V současnosti tam stojí ve skladech a v showroomech 3,8 milionu nových neprodaných aut v hodnotě přes 100 miliard dolarů. Jen šest procent aut se ve Spojených státech prodává na základě předběžných objednávek a zaplacené zálohy.

V čem se Tesla liší? Na trhu je pořád nová (od roku 2003) a klientům vychází maximálně vstříc. Netrpí setrvačností, neochotou změnit byznysový model jako třeba detroitská trojka – GM, Ford a Chrysler.

Autor je spolupracovníkem redakce

Krátce

Airbusu s elektrickými letadly pomůže Siemens

Výrobce letecké techniky Airbus podepsal s průmyslovou skupinou Siemens dohodu o spolupráci na poli hybridních a elektrických pohonů. Cílem je postavit malá letadla, která by mohla být zčásti poháněna elektrickou energií. Vývojem letadla na elektrinu se má zabývat již ustavený tým asi 200 lidí. **Více E15.cz**

Pojišťovně VIG propadl zisk

Rakouské pojišťovně Vienna Insurance Group klesl v loňském roce čistý zisk o 73,2 procenta na 98,2 milionu eur. Propad způsobily nízké úrokové sazby a mimořádné odpisy související s počítačovým systémem. Společnost působí i v Česku. /čtk/

Zaváděcí ceny

Výhodný výkup na protiúčet s bonusem

Vozy s prodlouženou zárukou výrobce

Značkové financování

ZÁNOVNÍ VOZY V KUNRATICÍCH!

Více než 100 kvalitních a prověřených vozů. AUTO JAROV je certifikovaným partnerem programu **Das WeltAuto.**

www.autojarov-kunratice.cz

Videňská 126
Praha 4 - Kunratice
Tel.: 251 002 803

Situace menšin ukazuje na čínskou nedospělost

■ Za mlčení ke stavu lidských práv v Číně nesklízí kritiku jen český prezident Miloš Zeman. Neslavně dopadl i jeho americký protějšek Barack Obama, který čínskou hlavu státu Si Ťin-pchinga přijal krátce po Zemanovi. The Washington Post mu kupříkladu vytkl, že před návštěvou nezmínil konkrétní pronásledované disidenty. Výraznou **nelibost Pekingu** ale vyvolala Nadace washingtonského památníku obětem komunismu. V předvečer návštěvy **ocenila generálního tajemníka Světového ujgurského kongresu**. Dolkun Isa žijící v Mnichově je v Číně považován za teroristu a Peking akt vnímal jako plivanec do tváře Si Ťin-pchingovi. Ceremoniál světu připomněl, že na **útlak si v Číně nestěžují jen Tibeťané**.

Postup Číny v Tibetu straší i Indii

Karolína Flaszová

Symbolem čínské expanzivní politiky je po celá desetiletí Tibet, který si země podmanila v půlce minulého století. Myšlenka znovunabytí nezávislosti specifického regionu je vesměs považována za utopickou. Peking odmítá hovořit s duchovním vůdcem dalajlamou i o požadavku skutečné autonomie. Lidskoprávní autority přitom zdůrazňují, že útlak Tibeťanů pokračuje.

„Mučení a špatné zacházení je v Tibetu rozšířené a zakořeněné. Panuje tam klima strachu a represe, které ovlivňuje veškeré aspekty života. Tibeťané vědí, že budou v případě zadržení

pravděpodobně mučeni, a vědí, že i umírněný projev jejich kultury a identity nebo jakýkoli jemný nesouhlas může vést k uvěznění,“ tvrdí na internetu představitel iniciativy Mezinárodní kampaň pro Tibet Kai Müller.

Organizace Freedom House zdůrazňuje, že pokračuje silný náboženský útlak. Buddhistické kláštery nyní podléhají přísné kontrole, úřady určují, kdo v nich může studovat. Několik mnichů v minulém roce skončilo ve vězení. Rádio Svobodná Asie před pár dny uvedlo, že během března se kláštery staly terčem dalších omezení. Amnesty International ve své aktuální výroční zprávě o Číně napsala, že za

poslední rok se v protestu proti represím zapálilo přinejmenším sedm lidí. Počet známých sebeupálení podle ní od roku 2009 dosáhl 144.

Peking se mimo jiné i kvůli Tibetu koncem minulého roku dočkal nepříjemného grilování od Výboru OSN proti mučení. Centrální vláda však nařčení z represí odmítá a trvá na tom, že do regionu přináší prosperitu. Mluví nejen o rozvoji infrastruktury, ale také o stoupající úrovni vzdělávání či sociální a zdravotní péče.

K 57. výročí povstání proti anexi Pekingu Tibetu v rámci nové pětiletky nadělil příslib druhé železniční tratě. Měla by spojit Lhasu s městem Čcheng-tu v provincii

S'-čchuan. „Doufáme, že železnice bude dokončena tak brzy, jak to bude možné. Poskytne nový impuls našemu rozvoji, hlavně turistickému ruchu,“ uvedl podle Reuters Wang-tuej, představitel tibetského Ňingthri, kudy linka povede. Peking nezveřejnil detaily plánu, slíbil však, že stavba nebude mít negativní dopad na přírodu. Aktivisté mají naproti tomu obavy, že by mohla unikátní oblast zatížit více než první trať do Lhasy z roku 2006.

Modernizace Tibetu navíc zvyšuje napětí v regionu. Těžko prostupné území tvořilo nárazníkové pásmo mezi dvěma konkurenčními asijskými velmocemi. Indie proto na výstavbu silnic, letišť

a železnic hledí se znepokojením. Obává se, že by mohly být využity k rychlému přesunu čínských vojsk k jejím hranicím. Nová trasa povede podél linie s indickým státem Arunáčalpradéš, jehož část si Čína nárokuje pod názvem Jižní Tibet. Kritici Pekingu navíc v posledních letech upozorňují na systematickou militarizaci regionu.

Experti varují, že útlak v Tibetu i v jiných odbojných územích ještě vzroste po prosincovém schválení nového čínského protiteroristického zákona, který mimo jiné posiluje pravomoci policie. Obávají se zneužívání vágně formulované terminologie k potlačování jakéhokoli odporu.

Na Ujgury jde Peking metodou tvrdé ruky a smíšených sňatků

Přestože 92 procent čínské populace tvoří Chanové, jedním z vážných problémů země jsou třenice mezi etniky. Nejznámější z více než pěti desítek menšin jsou vedle Tibetanů odbojní muslimští Ujgurové, kterých je podle oficiálních dat zhruba deset milionů. Minorita se více dostala do hledáčku bezpečnostního aparátu po roce 2009, kdy při eskalaci napětí během protestů a potyček s Chany zahynulo přinejmenším dvě stě lidí. V roce 2014 odstartovala v regionu speciální protiteroristická kampaň. Peking nyní tvrdí, že násilnosti ustávají, nad těmito výroky ale panují pochybnosti.

Menšina si stěžuje na potlačování své kultury a náboženského přesvědčení, pronásledování aktivistů i drancování zdrojů na území obývaném Ujgury.

Získat věrohodné a objektivní informace z oblasti Sin-tiang, kde etnikum žije, je nemožné. Dostupné zprávy jsou ale znepokojivé. V USA působící organizace Uyghur Human Rights Project tvrdí, že v souvislosti s politicky motivovaným násilím mohlo jen v letech 2013–2014 zemřít

OCENĚNÝ TERORISTA. Dolkun Isa se dočkal pocty v USA.

na sedm stovek lidí. Na jednoho mrtvého Chana podle ní připadali tři Ujgurové.

„Ačkoli by tato čísla neměla být považována za definitivní, svědčí o zhoršení bezpečnostních podmínek od nástupu Si Ťin-Pchinga do prezidentské funkce,“ uvedla před časem organizace. Podle ní čínská média o mnohých incidentech záměrně neinformují, aby vytvořila dojem, že represivní politika Pekingu v regionu přináší výsledky. O loňských útocích na policisty přinášely většinou zprávy zahraniční sdělovací prostředky. Čína je potvrdila až opožděně.

Vláda ráda prohlašuje, že terorismus do oblasti proniká zvenčí. Představitelé menšiny podle ní cestují do Sýrie, kde podstupují výcvik.

Ujgurští aktivisté tato tvrzení označují za propagandu, která má odpoutat pozornost od skutečných příčin konfliktu a ospravedlnit tvrdá opatření vůči minoritě. Experti k tomu uvádějí, že Ujgurové na syrském bojišti patrně přítomni jsou, není však jasné, v jakém počtu a jakou roli v jejich přesunu hraje Ujgurům nakloněné Turecko.

Čínské vedení zároveň v regionu prosazuje politiku smíšených manželství, podporuje je finančně i pracovním zvýhodněním. Uvádí, že se tak setrou etnografické rozdíly a posílí se ztotožnění menšin s jednotnou čínskou kulturou. Ujgurové, podobně jako Tibetané, jsou však vůči těmto snahám ostražití, považují je za úsilí o jejich asimilaci.

Plán Pekingu tak patrně nebude příliš úspěšný. Podle pět let starých údajů byla v Číně necelá tři procenta domácností, které sestávaly z více než jednoho etnika. Sňatky mezi Ujgury a Chany jsou ještě mnohem vzácnější. Zatím se nenaplnují ani naděje vlády, že k míšení skupin napomůže urbanizace. /kaf/

VYSTOUPIT ZE STÍNU. Nová prezidentka Tchaj-wanu Cchaj Jing-wen patří k odpůrcům sblížení s kontinentální Čínou.

Tchaj-wan nikdy nepustíme

Velmi citlivou čínskou záležitostí zůstává otázka Tchaj-wanu. Mezi ostrovem a Pekingem se může po letech relativního klidu zvýšit napětí. V lednových tchajwanských volbách zvítězila

cítkou zemí, za svoji součást. „Budeme rozhodně bránit tchajwanským secesionistickým aktivitám v jakékoli formě, chránit svou suverenitu a územní integritu a nikdy nedovolíme historickou tragédií národního znovurozdělení,“ prohlásil v březnu čínský prezident Si Ťin-Pching s odkazem na éru japonské nadvlády nad Tchaj-wanem. Peking bude po prezidentce chtít, aby prokázala, že

s pevninskou Čínou rezervovaně, politička však zdůrazňuje, že bude usilovat o klidné vztahy.

V Pekingu ale nebudí důvěru. Čínské vedení od voleb opakovaně zdůraznilo, že považuje ostrov, uznávaný jakožto samostatný stát dva-

nepodporuje nezávislost regionu. Objevují se varování, že může v případě nespokojenosti uzavřít komunikační kanály s ostrovem, zahájit proti němu diplomatickou kampaň a zakázat turistům z pevniny cesty na Tchaj-wan. /kaf/

Peking může uzavřít komunikační kanály a zahájit proti ostrovu diplomatickou kampaň.

Z EXILU. Světový ujgurský kongres vede prezidentka Rebija Kadírová ze Spojených států. Její syn byl v Číně loni propuštěn po devítiletém pobytu ve vězení. Trest dostal za podporu separatistických aktivit.

Nizozemci odmítli Ukrajinu

■ Evropané mají velké téma. Bylo referendum jen o asociační dohodě s Ukrajinou, nebo o celé unii?

Jan Hajný

Asociační dohoda o přidružení Ukrajiny k Evropské unii byla Nizozemci zamítnuta. Ačkoli o vyvážení referendurní nebyl veliký zájem, účast 32 procent byla postačující, a hlasování tedy platné. Teprve teď se začnou dít věci. Média i politiky nadlouho zaměstná otázka, co bude s dohodou dál.

twitter.com/e15news

LUBOMÍR ZAORÁLEK:

Po holandském referendu je důvěryhodnost EU jako partnera v sázce... na to teď musí Holandsko jasně odpovědět!

Nizozemsko navíc v tomto půlroce celé unii předvedá. Na to se také odvolával premiér Mark Rutte, když řekl, že bude potřebovat čas, v řádu „dnů či týdnů“, aby další postup konzultoval s parlamentem a partnery v EU. Východisko by mělo uspokojit všechny strany.

Přestože je výsledek hlasování v nizozemském referendu právně nezávazný, Rutte už se nechal slyšet, že vláda svůj předchozí souhlas s ujednáním přehodnotí. Uznal tak, že pro vládu je politicky nemož-

né, aby dohodu ratifikovala v současné podobě.

Unie ústy předsedy Evropské rady Donalda Tuska vyčká na návrh nizozemské vlády, co s výsledky středního referenda podnikne. „Zůstanu v kontaktu s premiérem Ruttem, protože se potřebuji dozvědět, jaké závěry on a jeho vláda z referenda vyvodí a jaké mají záměry,“ upřesnil. Ratifikační procedury smluv jsou podle něj v kompetenci jednotlivých unijních zemí, a tak je nyní především na nizozemské vládě, aby analyzovala výsledek a rozhodla o dalším postupu.

Veliké zklamání zavládlo v Kyjevě. Podle prezidenta Petra Porošenka skutečným cílem organizátorů referenda byl útok na jednotu Evropy. Ujišťuje však, že Ukrajina z cesty sbližování s ní nesejde a také bude dál pokračovat v naplňování dohod s EU.

„Doufám, že to nepoznamená výsledek našeho referenda. Je důležité, aby evropské instituce a nizozemská vláda pozorně naslouchaly tomu, co říkají voliči, aby se je pokusily pochopit,“ řekl britský premiér David Cameron v Exeteru, kde vede kampaň přesvědčující voliče o výhodách setrvání v EU.

„Výsledky referenda jsou ukazatelem vztahu Evropanů k ukrajinskému politickému systému,“ míní ruský premiér Dmitrij Medveděv, jehož kabinet se ostře staví proti prozápadní vládě v sousední zemi.

Foto profilmedia.cz

PODÍL ODKLONIL POZDĚ. Vládní krizi na Islandu vyvolalo zveřejnění Panamských dokumentů. Podle nich koupil Gunnlaugsson firmu v daňovém ráji na Britských Panenských ostrovech, kterou využíval k investicím milionů dolarů. Když se v roce 2009 stal poslancem, svůj podíl ve firmě zamlčel. O osm měsíců později tento podíl prodal manželce za jeden dolar.

Gunnlaugsson končí, Island půjde do voleb

■ Počinání šéfa islandského kabinetu v posledních dnech připomínalo rozmáry aprílového počasí. Včera prý ale definitivně rezignoval.

Islandský premiér Sigmundur Davíð Gunnlaugsson složil svou funkci. Ve středu pozdě večer to oznámil mluvčí jeho Pokrokové strany po jednání všech parlamentních stran. Na podzim, tedy půl roku před koncem stávajícího volebního

období, jsou naplánovány předčasné volby.

Ještě v úterý večer Gunnlaugsson své původně ohlášené odstoupení v souvislosti s kauzou takzvaných Panamských dokumentů převyprávěl tak, že se postu vzdá jen dočasně a v čele ostrovní vlády stane dosavadní ministr zemědělství a místopředseda vládní Pokrokové strany Sigurdur Ingi Jóhannsson.

Opoziční strany ale včera předložily nový návrh na vyslovení nedůvěry vládě a vyzvaly k co nejrychlejšímu uspořádání voleb. První

návrh na vyslovení nedůvěry odcházejícímu premiérovi Gunnlaugssonovi a jeho kabinetu podala opozice již v pondělí. V novém návrhu není uvedeno Gunnlaugssonovo jméno, ale vztahuje se k celému kabinetu. Opozičním stranám vadí především to, že vláda se rozhodla setrvat u moci v prakticky nezměněném složení.

Vrchol krize se zdá být pro vládu přinejmenším odsunut, protože koalice má v parlamentu pohodlnou většinu a kabinet hlasování o nedůvěře tak podle všeho přečká. /čtk/

Krátce

Medveděv je v Jerevanu kvůli Karabachu

Rusko učiní všechno pro to, aby mír v Náhorním Karabachu zůstal zachován a aby komunikace mezi Arménií a Ázerbájdžánem pokračovala. Při setkání s arménským premiérem Ovikem Abramjanem to včera v Jerevanu prohlásil předseda ruské vlády Dmitrij

Medveděv. „To, k čemu došlo, nemá obdoby od roku 1994,“ připomněl ruský premiér příměří po krvavé válce.

Irsku se stále nedaří vytvořit novou vládu

Druhá nejsilnější irská strana Fianna Fáil včera odmítla návrh na koalici s dosavadní vládní formací Fine Gael. Vytvoření

navrhované velké koalice se komentátorům jeví jako jediné rozumné východisko ze situace, kdy irští občané ve volbách z konce února odmítli dosavadní koalici tvořenou křesťansko-demokratickou formací Fine Gael a Labouristickou stranou. Fine Gael sice vyhrála, ale nemá většinu, a to již ani s labouristy, kteří výrazně oslabili. /čtk/

Oficiální výsledky budou až 12. dubna

Nesouhlas s asociační dohodou podle nizozemské televize NOS vyslovilo 61,1 procenta voličů, pro jich bylo 38,1 procenta. Účast byla 32,2 procenta voličů, což je o dva procentní body více než práh nutný k platnosti hlasování. Zveřejněné výsledky formálně stále nejsou oficiální, ty konečné totiž volební komise s ohledem na možné stížnosti vyhlásí 12. dubna.

Erdogan varuje unii před neplněním dohody

■ Prezident upozornil, že Turecko „žíví tři miliony uprchlíků“ ze svého rozpočtu.

Turecký prezident Recep Tayyip Erdogan včera varoval, že Ankara nebude plnit migrační dohodu s Bruselem, pokud Evropská unie nedostojí svým závazkům. Erdogan v projevu v Ankaře také prohlásil, že v dohodě bylo několik slibů, ale žádný prý zatím nebyl splněn. Prezident upozornil, že Turecko „žíví ze svého rozpočtu tři miliony“ uprchlíků.

„Dostalo se nám mnoha díky za naše akce pro uprchlíky a proti teroristům..., ale my neděláme nic jen za poděkování,“ uvedl turecký prezident. Podle něj byly

stanoveny přesné podmínky, a pokud EU nebude plnit své závazky, Turecko dohodu nebude uplatňovat. Zmínil především zavedení bezvízového styku pro turecké občany do konce června.

Přesuny běženců začaly v pondělí, kdy bylo do Turecka přepraveno 202 uprchlíků, většinou původem

z Pákistánu a Afghánistánu. Ve skupině byli jen dva Syřané. Některé země EU přijaly začátkem týdne několik desítek Syřanů z Turecka. Poté ale řecká vláda oznámila, že bude vrácení migrantů z Řecka pozastaveno na dva týdny, neboť řecké úřady nestačí vyřizovat vysoký počet žádostí o azyl. /čtk/

Co bylo dohodnuto a co slíbeno

Dohoda EU s Tureckem, podepsaná 18. března, předpokládá, že Řecko bude vracet do Turecka migranty, kteří od 20. března připluli do Řecka z Turecka a nepožádali v zemi o azyl, nebo ho nedostali. Za každého takto vráceného Syřana má EU přijmout přímo z Turecka syrského uprchlíka s nárokem na azyl. V Turecku je v současnosti přes 2,5 milionu syrských uprchlíků. Unie za to Turecku slíbila otevřít další kapitolu přístupových rozhovorů, urychlit rušení vízové povinnosti pro Turky a až šest miliard eur finanční pomoci.

PROTI SMLOUVÁM

Foto: Reuters

LÉKAŘI PŘED ATESTACÍ včera v Anglii pokračovali ve stávkě proti připravovaným pracovním smlouvám. Stovky z nich včera vyšly demonstrovat do ulic Londýna. Nemocnice odložily zhruba pět tisíc chystaných operací, akce narušuje i běžná vyšetření či konzultace s pacienty, pohotovostní služba však funguje bez problémů.

A161003691

INZERCE

*** artesa**
SPOŘITELNÍ DRUŽSTVO

Nechte své peníze **růst**

až **3,40 % ročně**

- * Vyšší úročení v porovnání s bankami, ale stejnou ochranou vkladů
- * Termínované vklady v Kč a v EUR s pevnou úrokovou sazbou
- * Unikátní možnost zhodnocení členského vkladu

Členský vklad znamená větší podíl na zisku, vyšší majetkovou účast v družstvu a také více hlasů na osobu při hlasování na členské schůzi.

Staňte se členem spořitelního družstva a začněte využívat výhody členství.

www.artesa.cz | 800 128 836

Nově vklady i v EUR

Egyptský režim využil ženy pro rozdělení společnosti

■ **Během arabského jara v Egyptě protestovaly ženy po boku mužů. Netrvalo ale dlouho a situace se změnila. „Muži je z demonstrací vytlačili,“ říká americká režisérka Gini Retickerová, která ve svém dokumentárním snímku Po arabském jaru ukazuje utlačování žen během egyptských protestů. „Svět vnímá jen dvě možnosti – buď vojenský režim, nebo teroristy. To je ale velmi špatný pohled,“ varuje před zjednodušeným hodnocením situace v regionu.**

Markéta Žižková

ES Váš dokumentární film Po arabském jaru začíná celkem optimisticky. Zachycuje demonstrace v Egyptě během arabského jara, do nichž se zapojují muži i ženy. Jaká byla tehdejší nálada ve společnosti? Egyptané měli pocit, jako by se prolomila zeď strachu a vše bylo možné. Lidé se cítili propojení, jako součást jednoho organismu. Šlo

o spontánní hnutí. Lidé viděli možnost změny, konec represivního režimu. V tu chvíli nerozlišovali mezi muži, ženami, muslimy nebo křesťany. Vnímali věci, které je spojují, ne rozdělují.

ES Tato atmosféra ale nevydržela dlouho. Ženy demonstrovaly týdny. Říkaly si, že jsou rovnoprávné, že se bijí i za svá práva. Muži je ale z tohoto zapojení vytlačili. A to byl

podle mě začátek špatných věcí. Všechny svobodné ženy, které byly během protestů zatčeny, prošly testem panenství, což je samo o sobě naprosto bizarní koncept. Vojáci pak řekli, že žádná z nich nebyla panna, čímž je označili za prostitutky. Řekli tím, že je jedno, co se s nimi stane a jak s nimi bude zacházeno. Ženská těla a jejich anatomii začali využívat jako způsob, jak společnost rozdělovat. Říkám si, jak by

se situace vyvinula, kdyby muži řekli ne. Kdyby nedovolili, aby se ženám děly tyto věci. To se do značné míry stalo v Tunisku.

ES Ženy za svou účast na protestech čelily vězení i dalším trestům. Lišila se jejich situace od toho, co zažívali muži?

Ženy se navíc potýkaly s odporem ze strany svých rodin. Ty je často odsuzovaly. Vnímaly to, jako by na ně přinesly hanbu. S tím se muži vypořádávat nemuseli. Jedna z žen, které ukazuji ve filmu, musela dokonce opustit svou rodinu. Pocházela z vesnice a svým příbuzným neřekla, že se do protestů zapojuje. Rodina to zjistila až v okamžiku, kdy byla zatčena, zbита, mučena a sexuálně napadena. Po pěti dnech vojáci zavolali její rodině, ať si ji přijde vyzvednout. Příbuzní byli na ni velmi rozčilení, bili ji a zamkli

doma. Pro ni samotnou to byl moment, kdy si řekla, že v Egyptě nedojde k revoluci, dokud se neodehraje revoluce v myslích lidí, v každé domácnosti, dokud ženy nebudou mít možnost se do společnosti zapojit.

ES Co vlastně bylo motivací mnohdy mladých dívek zapojit se do demonstrací? Věděly, co jim hrozí?

Ženy, se kterými jsem mluvila, o tom na počátku protestů prostě nepřemýšlely. Nemyslely na své pohlaví, ale považovaly se za občany, za rovnoprávné s muži. Jedna z dívek popsala, že musela bojovat se svou rodinou, aby mohla jít ven, poté čelila sexuálnímu obtěžování cestou na ulici i na samotné demonstraci. Říkala si ale, že to přechká, že teď je důležitá revoluce. Myslím, že ženy byly nakonec šokované z toho, jak bylo jejich pohlaví použito proti nim.

ES Proč se jich muži nezastali?

Samozřejmě že někteří to udělali. Ale obecně to podle mě nebrali vážně. Říkali si, že se tím budou zabývat později.

ES Po odstoupení prezidenta Husního Mubaraaka vládl v zemi islamista Muhammad Mursi. V roce 2013 se proti němu konaly lidové

!! Represe živí odpor. Když lid potlačujete, tak vás jednoho dne svrhne. Zároveň jsem ale poznala, že když se zbavíte diktátora, ještě to neznamená, že přijdou dobré věci. Je třeba mít připraven další krok.

protesty a armáda provedla převrat. Moci se chopil generál Abdal Fattáh Sísí. Jaká je současná situace v Egyptě?

Mursí byl velmi špatný politik. V době, kdy byl svržen, byl velmi nepopulární. Znepřátelil si různé skupiny společnosti. Zvyšovaly se ceny, byl nedostatek jídla. Takže za ním stálo pouze Muslimské bratrstvo. Sísí, který se v politice vyzná, a vojsko uměli situaci dobře využít. Nemyslím si ale, že by se za jeho vlády změnilo něco k lepšímu. Naopak. Několik týdnů poté, co Sísí získal moc, se odehrál v Káhiře masakr, při němž zahynulo během jednoho dne na tisíc lidí. Umírněné odhady mluví o osmi stovkách, slyšela jsem i číslo dva tisíce. Svět se přitom podíval jiným směrem a nic neudělal. Vidí totiž jen dvě možnosti – buď armádu, nebo teroristy. To je ale velmi špatný pohled. Většina lidí v Egyptě i celém regionu nechce ani vojenský režim, ani fundamentální islámský stát. Lidé bojují za osobní svobody, za lepší život. Jejich hlasy jsou ale umlčovány. Egyptské ženy jsou toho příkladem.

Existuje ale naděje pro lidi, kteří chtějí jít demokratickou cestu? Zaznívají hlasy, že režim tvrdé ruky může zaručit ochranu před terorismem.

Za dobu Sísího vlády počet teroristických útoků vzrostl. Jde o starou lež, kterou vojenské režimy vždy zneužívaly. Říkaly: jsme to buď my, nebo oni. Ale to není pravda. Věřím, že represe živí odpor. Takže když lid potlačujete, tak vás jednoho dne svrhne. Zároveň jsem ale poznala, že když se zbavíte diktátora, ještě to neznamená, že přijdou dobré věci. Je potřeba mít připraven další krok. Egyptané potřebují vyvinout politické strany, pracovat na občanské společnosti.

Důležité ale také je vyprávět příběhy lidí. Pokud nevidíte, že jsou tu jednotlivci, kteří bojují za jinou cestu, získáte dojem, že jsou opravdu jen tyto dvě možnosti. A pak si řeknete, že chcete raději vojenský režim než bláznivé chlápky, kteří řezou lidem hlavy. Na druhou stranu je potřeba říct, že Egyptané žijí už několik let ve zmatcích. Přirozeně chtějí stabilitu, chtějí

Foto E15 Michael Tomeš 2x

Ženská práva jsou pro mě obecně lidská práva. A pokud ta jsou v Egyptě porušována, tak je to špatné i pro ženy.

podnikat, vychovávat děti, chodit do školy a tak dále. To nejde, když žijete ve stálém zmatku.

Jaká je aktuální situace žen v Egyptě? Změnila se jejich role ve společnosti?

Ženská práva jsou pro mě obecně lidská práva. A pokud ta jsou v současnosti v Egyptě porušována, tak je to špatné i pro ženy. Mnoho žen čelí útlaku, ale volba mezi vojenským režimem a fundamentalisty není dobrá pro celou společnost. Myslím ale, že revoluce změnila i něco k dobrému. Ženy jsou více slyšet. Existuje například skupina dívek, která mluví o tom, že by ženy měly mít možnost si zvolit, zda budou, nebo nebudou nosit závoj.

Probíhá kulturní změna. Jak jsem říkala, ta je důležitá. Můžete mít totiž zákonů, kolik chcete, ale pokud nedojde ke změně myšlení lidí, nic se nezmění. Ženy v Egyptě neseděly a nesedí doma. Jsou neskutečně silné a vždy se podílely na veřejném životě. Jsou vzdělané, pracují, v parlamentu jsou zastoupeny čtrnácti procenty. To vše je pravda stejně jako to, co jsem popisovala dříve o jejich útlaku. Společnost je plná protikladů.

Gini Retickerová (64)

Americká umělkyně režíruje a produkuje nezávislé dokumentární

filmy více než dvacet let. Za dokumentární snímek Ladies First, který ukazuje na roli žen při obnově Rwandy v době po genocidě, získala v roce 2005 cenu Emmy. Byla nominována i na Oskara. Její filmy se zaměřují především na ženy zapojené do boje o sociální spravedlnost a lidská práva.

Tvář dne

„Šlo o útok na jednotu Evropy, o útok na šíření evropských hodnot,

řekl o nizozemském referendu
ukrajinský prezident
Petro Porošenko
str. 10

Foto: Reuters

Komentář

Bohumil Pečinka

Tiché dohody kolem sídla

Sociální demokraté musí zaplatit advokátu Zdeňku Altnerovi 340 milionů korun. Půjčí si od banky a jen letos ušetří 55 milionů. Tak včera rozhodlo vedení ČSSD. Strana tím uzavře jednu trapnou kapitolu své historie.

Začala krátce po revoluci v listopadu 1989, kdy mladší generace uvnitř komunistic-

ké strany prosadila vrácení pražského Lidového domu do rukou nově se rodící sociální demokracie. Morálně měla ČSSD na své sídlo nárok, právně ale šlo o nelegální vyvedení nemovitosti z obstaraného majetku KSČ. Tehdy poprvé došlo k politické „tiché dohodě“, že není třeba lpět na literě zákona.

Ve stejné době byla ČSSD velkým odpůrcem majetkových restitucí. Nakonec tehdejší vláda prosadila restituce omezené – vracel se jen majetek, který byl před komunistickým převratem napsán na fyzické, nikoli právnické osoby. Ministerstvo financí následně podalo žalobu na ČSSD ve věci Lidového domu. Po mnoha

letech tahanic rozhodl Nejvyšší soud tak, že majitelem objektu je sociálnědemokratická akciová společnost Cíl, která nikdy nepřestala existovat. ČSSD tak fakticky byla jedinou organizací v zemi, která získala majetek v někdejší držení právnické osoby. I tehdy šlo o politické rozhodnutí: země potřebuje silnou levič, protože to upevní politický systém.

V období mezi těmito rozhodnutími se ČSSD přihlásil advokát Zdeněk Altner a dal chudé politické straně nabídku, která se nedala odmítnout. Altner tvrdil, že zná způsob, jak majetky v pražské Hybernské ulici získat zpět, a nechce žádné průběžné honoráře. Když

neuspěje, půjdou náklady na jeho účet, když uspěje, dostane podíl z hodnoty vysouzených objektů. Během svých manévřů zjistil, že ČSSD kdysi vlastnila i další pozemek (dnes hotel Marriott), který neplánovaně vysoudil, čímž získal pro ČSSD dalších 200 milionů korun. Celkově pro stranu získal majetky v ceně okolo půldruhé miliardy korun.

Jakmile Altner u soudu zvítězil, začala ČSSD brblat, že jím požadovaná částka 19 milionů je příliš vysoká. Strategii vyhladovění nezhájil Miloš Zeman, ale jeho nástupce Vladimír Špidla. Advokát Altner to emočně neunesl, veřejně kritizoval svého klienta a zveřejnil část

smluv. Advokátní komora jej za to vyloučila ze svých řad, ale ke smlouvě s ČSSD konstatovala, že je vzhledem k výši rizika v pořádku.

Altner mezitím pokračoval ve svém tažení, takže odmítl i návrh dalšího předsedy ČSSD Jiřího Paroubka vyrovnat se mimosoudně. Současně musel zaplatit miliony korun z fakturované částky jako daň z přidané hodnoty, což způsobilo, že se zadlužil a nakonec skončil v exekuci. Donutilo ho to prodat neznámou část pohledávky švýcarské advokátní komoře. Takže ani není jasné, komu všemu bude ČSSD platit peníze.

Autor je komentátorem týdeníku Reflex

NA HOUPAČCE

LuSt

Radiožurnál
Český rozhlas

Radiožurnál Každý den s Vámi

Jiří Chum, Ranní Radiožurnál, pondělí–pátek | 5–9 hodin
Zprávy, které se Vám hodí

Lucie Výborná, Dopolodní Radiožurnál
pondělí–pátek | 9–12 hodin
Host, na kterého se těšíte

radiozurnal.cz

O tygrech a lidech

■ **Mniši na západě Thajska žijí v dokonalé harmonii s ochočenými tygřími sirotky.**

Tomáš Stingl

Existuje místo, kde spolu žijí v téměř dojemném souladu dva z nejnebezpečnějších predátorů této planety – tygr a člověk. Je to klášter v Thajsku, kde buddhističtí mniši chovají tygry indočínské. Do svatostánku s jistě snadno zapamatovatelným ná-

zvem Wat Pha Luang Ta Bua přinesli místní vesničané první opuštěné tygří mládě v roce 1999. To ještě umřelo. Postupně ale přibývali další tygřici – často mláďata, jejichž matky byly zabity pytláky. Dnes žije v chrámu už skoro 150 tygrů.

Jejich mírumilovné soužití s mnichy budí stejnou měrou dojetí jako údiv. Každý, kdo se někdy pomazlil se štěnětem nebo kotětem, si může snadno představit i běžný kontakt místních buddhistů a až dvousetkilových šelem. Každou chvíli se doslova kočkují. Mnich bez respektu tahá tygra za srst nebo za vousy, velká kočka se jen hravě ohání tlapou a ještě se lísa a slastně mhouří oči,

když ji páníček drbe za ušima. Kdo to pozoruje a čeká, že tyto hrátky musejí nutně skončit zprávou v černé kronice, tomu ještě mnich často furiantsky na závěr předvede vrcholné číslo. Nabídne tygřovi ruku a ten ji s vědomím vlastní síly jen velmi lehce stiskne v mordě.

TURISTA K SNÍDANI

Místní tygři jsou zkrátka na lidskou blízkost od mládí zvyklí. A klášter toho využil. Jako z kdečeho v Thajsku se i z tygřího útulku stala turistická senzace. Z majestátních šelem vybrali v klášteře asi třicetku těch neklidnějších a do výběhu k nim jednou denně vpustí hordu turistů. Frontu tu stojí

někdy až 600 návštěvníků bažících po fotce s tygrem.

Instrukce pro turisty znějí: nepřistupujte k tygřovi zepředu, instinktivně to může vyhodnotit jako hrozbu. Vezměte si dlouhé kalhoty, protože i laškovným plácnutím spáru může tygr pořádně poškrábat. Nebudte oblečení v křiklavých barvách, protože ty mohou šelmu vydráždit.

Zatím byl zaznamenán jediný případ, kdy tygr návštěvníka vážně poranil. Většinou jsou ale pruhovali predátoři mírní jako beránci. Přinejhorším hrozí, že si vás tygr poznačí svou žlázatou tekutinou, kterou si dominantní samci vymezují teritorium. A být takto

označkován je prý šťastné požehnání.

Přes všechna tato ujištění vstupují návštěvníci do výběhu k tygrům se špatně skrývanou nejistotou. Zejména když jeden z produktů nabízených turistům nese poněkud dvousmyslný název „Výlet k tygrům – snídaně“. Hlavou se pak honí různé myšlenky. Od uklidňování se, že Sandokan přece snadno skolil tygra prakticky jen holýma rukama a kapesním nožkem, až po úvahu, jestli cestovní pojištění zahrnuje také ošetření ukousnuté nohy.

Tygři zvolení pro setkání s turisty ale působí opravdu klidně, skoro až apaticky. Povalují se v písku, občas líně

ZLATÝ. Vedle tygrů je lákadlem chrámu velká pozlacená socha Buddhy.

SIROTEK. Mnoha mlád'at se klášter ujal poté, co jejich matky zabili pytláci.

NAZAKRNĚLI. Při show v nedalekém lomu tygři dokazují, že v nich výbušná síla pořád dřímá.

zívnu a opatrná pohlazení od návštěvníků bohorovně ignorují. Není divu, že pohled na podezřele mdlé tygry opakovaně vyvolává spekulace, jak ošetřovatelé vlastně dokážou přírodního dravce až tak zpacifikovat. Tradičně koluje zlomyslná domněnka, že tygři dostávají nějakou utišující drogu. Přívětivější vysvětlení je, že jsou šelmy po letech mírumilovného života v chrámu prostě na lidi uvyklí a navíc je před návštěvními hodinami zřízenci nakrmí až k prasknutí. Na drobného japonského turistu nebo neduživou Angličanku se jim pak už sliny nesbíhají.

STOKRÁT NIC UMOŘILO TYGRA

To všechno je moc hezké až do chvíle, než jeden obzvláště mohutný tygří samec z lehu z ničeho nic vyskočí na všechny čtyři, ukáže zuby a vydá hrdelní zvuk, kterým zjevně povyšuje nejbližšího turistu do hodnosti svačiny. Asi není náhoda, že zrovna tenhle tygr je omezen řetězem na krku. Nejspíš mu konečně došla se zástupem nenechavých turistů trpělivost, protože stokrát nic umořilo nejen osla, ale i přežraného tygra. Vmžiku se ale vedle podrážděného zvířete objeví mnich a následuje domluva, nad kterou zůstává rozum stát. Buddhista chytne tygra za krkem, dá mu dva tři výchovné políčky a pak mu káravě domlouvá zhruba tím stylem, jakým v českém parku peskuje důchodkyně neposlušnou čivavu. A dvousetkilový tygr drží, nemukne, provinile stáhne uši a nakonec se zase poslušně rozvalí zpátky do písku.

DO CHRÁMU VTRHLA ŠTÁRA

Tenhle klášter tak zdánlivě nabízí nejvýmluvnější symbol mírumilovného soužití všech živých bytostí, k jakému radí buddhistická tradice. Tím spíš že tu postupně nacházejí útlek i ptáci, medvědi a další zvířata, takže celý areál už dnes vypadá spíš jako malá zoo. Něco tu ale možná trochu smrdí, tvrdí kritici, a není to narážka na všudypřítomný zvířecí odér.

Chrást byl totiž v poslední době opakovaně obviněn, že chová tygry pro zisk a že je prodává na černý trh. To je vážné obvinění, protože tygr indochínský je přísně chráněný a kriticky ohrožený živo-

čich, jehož počet za poslední století klesl z více než sto tisíc kusů na poslední méně než tisícovku. Když se loni provalilo, že tři očiřipovaní tygři z chrámu záhadně zmizeli, vtrhla do areálu vládní kontrola. Vojáci našli mimo jiné některé ptáky chované bez patřičných dokladů, pochybnosti kolem údajného kšeftování s tygry se ale zatím nevyjasnily.

S tou druhou výtkou vůči chrámu je to jednodušší. Ochránci zvířat se zlobí, že tygři jsou nevkusně zneužití jako pouťová atrakce, která ročně vynese chrámu na vstupném tři miliony dolarů. Že se buddhistický svatostánek proměnil v turistickou masovku, to je nezpochybnitelné. Loni dokonce dostal chrám instrukci, že by měl přestat od návštěvníků vybírat vstupné.

Je ale nutné vidět, že zisky z turismu financují celý nákladný chov tygrů a pomáhají tak jejich přežití. Opakuje se tu klasická polemika stran chovu zvířat v zajetí. Asi je ale pořád považováno za lepší, pokud na nejušlechtilejší kočkovitou šelmu namíří turisté své teleobjektivy než pytláci své pušky.

Jak do Tygřího chrámu

Klášter Wat Pha Luang Ta Bua stojí v nejzápadnější části Thajska prakticky u hranice s Barmou. Nejlepším výchozím místem pro jeho návštěvu je nedaleké město Kanchanaburi, které má dobrou turistickou infrastrukturu. Místní agentury nabízejí různé varianty výletu do chrámu. Například si lze domluvit i přítomnost u ranního krmení tygrů nebo u mytí mlád'at. Celá místní turistická mašinerie prožene návštěvníkovi jeho peněženku pořádným větrem, samotný chrám je ale v poslední době pod tlakem, aby přestal vybírat vstupné.

Foto: Ct

NÁVRAT. Kriminalisté od Nejsvětější Trojice (jejich představitelé zleva: Miroslav Krobot, Klára Melišková, Stanislav Majer a Tereza Voříšková) si brzy získali příznivce českých televizních detektivek.

Mrtví psi, ukradení medvědi a vraždy

■ Na obrazovky se vracejí hrdinové olomoucké kriminálky vedené majorkou Marií Výrovou v podání Kláry Meliškové. Režie se znovu ujal Jan Hřebejk.

Stanislav Šulc

Nutno poznamenat předem, že asi vůbec nejzajímavější na nové kriminální minisérii České televize *Pět mrtvých psů* je distribuční politika veřejnoprávní stanice. Ta loni uvedla první případ navýsost sympatického policejního týmu, v němž vedle Kláry Meliškové

vé excelovali například Miroslav Krobot nebo Tereza Voříšková. Po celém roce od Případu pro exorcistu se na obrazovky vrátil tým v minisérii *Modré stíny* a divák by čekal, že na další volné pokračování bude čekat zase rok, jak bývá ve světě obvyklé. Namísto toho jsou detektivové zpět již nyní a znovu řeší zapeklitý případ.

Na počátku složitého spletnice vražd stojí pětice mrtvých psů, které náhodou objeví hajný při obchůzce lesa, a trojice ukradených živých medvědů, kteří zmizí z olomoucké zoo. A samozřejmě na sebe nenechají dlouho čekat ani vraždy nepohodlných svědků.

Příběh znovu vychází z předlohy Michala Škory, který olomoucký detektivní tým vytvořil, a jeho příběh pro televizi adaptoval opět Petr Jarchovský. Právě dialogy však jsou tentokrát velkým problémem minisérie, protože často jsou tak plytké, že jim ani skvělí herci nedokážou vdechnout život. Zvlášť patrné to je

u Krobota, který svůj herecký minimalismus dostal na nejvyšší myslitelnou úroveň.

Režie se stejně jako v *Případu pro exorcistu* ujal Jan Hřebejk. Na rozdíl od Viktora Tauše a jeho *Modrých stínů*, které byly tak výrazné, až je slabší diváci považovali za technicky špatné, je Hřebejk daleko normálnější. Objektivně snímá dění, nesnaží se příliš tlačit na pilu a pozvolna vypráví zašmodrchanou detektivku. O to více se vyjeví past, do níž se *Pět mrtvých psů* chytilo. Případ se až příliš jasně točí kolem skupiny podezřelých a úplné vyšetření není vůbec šokující, jak by u poctivé detektivky mělo být. Stejně tak opakování motivu zkorumpované policie se již poněkud vyčerpává.

Oproti opravdu pozoruhodným *Modrým stínům* je *Pět mrtvých psů* krokem zpět. Přesto fandý televizních detektivek překvapivě brzký návrat sympatických detektivů nejspíš ukojí. Reálná konkurence v Česku totiž není.

V sítích moderní civilizace

Rychlost rozevírání nůžek mezi technickou a sociální inteligencí lidstva zvyšuje i jeho nejistotu. Proč ale odpovědnost a krizové situace jedny mobilizují, nutí je vydat se sebe to nejlepší, a druhé naopak demoralizují, drtí, nebo je činí minimálně apatickými? Nestává se náš život iluzí? Tyto a mnoho dalších palčivých otázek předkládá v knize *Známe sami sebe?* známý pražský lékař, autor řady odborných publikací a básník Bohumil Ždichynec.

Jeho poslední kniha je kaleidoskopem receptů, kterými se autor ambiciózně staví k řešení nejzávažnějších problémů současnosti – všudypřítomné hektičnosti, myšlenkového chaosu, bující povrchnosti a lhostejnosti, klesající odolnosti člověka vůči životním zátěžím, krize demokracie, závislosti na technologiích... prostě všeho, co valem oslabuje schopnost lidí rozumět věcem kolem sebe a přemýšlet.

Autor k problémům přistupuje jako všímavý pozorovatel a tvrdý kritik. Nezdráhá se vypálit, že „hodnotový obraz světa se agresivním vývojem civilizace značně proměnil, ztrácí své duchovní hodnoty a pro člověka postmoderní doby se základním životním krédem stala akumulace, potřeba hromadění peněz a obchodu s nimi“ nebo že

„tlačíme před sebou problémy vpřed, ale neřešíme je správně, takže nám brzy dojde dech“. Současně ale k tématu přistupuje jako lékař, věcně pragmaticky. Snaží se problémy civilizace identifikovat, diagnostikovat příčiny a co víc, nabídnout léčbu-řešení.

Své názory, pozorování a úvahy přitom formuluje výstižně a srozumitelně. Náročné myšlenkové konstrukty rozvíjí prostřednictvím stručných тезí, kde po položené otázce či tvrzení následuje pečlivě formulovaná odpověď. Občas možná v argumentaci působí příliš dogmaticky, tím spíše však čtenáře nutí k vlastním

úvahám a vnitřní polemice, k uvědomění si vlastních názorů a vyznávaných hodnot.

A o to by i podle autora mělo jít člověku především: nebát se analyzovat svoji mysl, pojmenovat, kdo jsme, jaké jsou naše silné stránky i slabiny, rozvíjet vlastní sociální a emoční inteligenci, která dnes v mnohých z nás krní. Protože pokud chceme zlepšit svět kolem, musíme začít u sebe: „Podstata lidské existence tkví v životním přesahu sama sebe, najít cestu k sobě znamená ji najít k druhým,“ hlásá Ždichynec. /řel/

Bohumil Ždichynec:
Známe sami sebe?

Vydal: Alferia, 2016
Hodnocení: 70 %

Tipy

Prima Zoom - 20.00

LOVCI JIŽNÍCH MOŘÍ

Dokument VB (2015). Spisovatel Will Millard si vyzkouší život v západní části Tichého oceánu. Své dobrodružství začíná v rybářské vesnici, kde vyplouvá s ostatními i na lov velryb.

Pět mrtvých psů

(detektivní, Česká republika, tři epizody)

Režie: Jan Hřebejk

Hrají: Klára Melišková, Miroslav Krobot, Stanislav Majer, Tereza Voříšková

Vysílá: Česká televize, první díl v neděli od 20 hodin
Hodnocení: 60 %

E15

Bud'te o krok napřed!

Týdeník Euro v mobilu a tabletu
už v pátek od 19.00 hodin!

iPhone

Android

Stáhněte si EURO
v aplikaci **Google Play**
nebo **App Store**.

Do vyhledávacího pole
zadejte text: **Týdeník Euro**

euro

...je dobré vědět

Foto dne

Foto: Reuters

CVIČENÍ. Může to připomínat akční scénu z filmu o Jamesi Bondovi, ale takhle saúdsko-arabské bezpečnostní síly předvádějí své schopnosti během cvičení v pustině západně od Rijádu.

Tip pro volný čas

VÝSTAVY

Do Letňan prolístovat katalogy dovolených

Prodejná výstava cestovního ruchu pro Česko i zahraničí For Travel 2016 Praha se koná od včerejška do neděle na letňanském výstavišti PVA Expo Praha. Akce, kterou každoročně navštívuje kolem třiceti tisíc lidí, představuje přehlídku firem, které podnikají v cestovním ruchu, zaměřenou na koncové zákazníky.

GASTRONOMIE

Za špičkovou kuchyní na náměstí v Praze 3

Pražské náměstí Jiřího z Poděbrad hostí dnes a zítra třetí ročník Kulinářských dnů. Návštěvníci mohou ochutnat exkluzivní gurmánské pokrmy z kuchyní předních tuzemských i zahraničních šéfkuchařů doplněné o rybí speciality. Součástí jsou trhy s ovocem, zeleninou, pečivem a masem doplněné hudební produkcí.

HISTORIE

Za krásou zámecké zahrady v Kroměříži

Národní centrum zahradní kultury pořádá vždy v sobotu a neděli procházku v zámecké Květné zahradě v Kroměříži. Komentovaná prohlídka představí nejen historii jedinečného místa, ale také zajímavá zákoutí zahrady, stavby i netušené funkce. Od 16. dubna se prohlídka soustředí na rozkvétající Holandskou zahradu.

SPORT

Začíná dostihová sezona v Praze v Chuchli

Na závodišti v Praze ve Velké Chuchli založeném už v roce 1906 začíná v neděli dostihová sezona, která tradičně trvá od dubna do října. Tuto neděli se v první dostihový den metropolitní sezony jede osm rovinových dostihů. Vyvrcholením se stane už 59. Velká dubnová cena na 1800 metrů pro čtyřleté a starší koně.

BOJOVÉ UMĚNÍ

Šaolinští mníši ovládnou svá těla i zbraně

Fascinující představení předvede v neděli v ostravské RT Torax Areně patnáctka mnichů z čínského buddhistického kláštera Šaolin. Ve svém téměř dvouapůlhodinovém vystoupení poukazují na lidskou odolnost a podstatu ovládnutí sebe sama. Svá těla vystavují úderům, ostří mečů nebo hrotům kopí. /bo/